

2



רשות ההגבלים העסקיים

י"א תמוז, תשנ"ה
9 יולי, 1995

פט - 60/95

לכבוד
יוסף גילי, עו"ד
רח' בן-יהודה 32, בית אל-על
תל-אביב 63805

הנדון : הודעה על אי מתן פטור מארגני תיירות יוצאת

ביום 5.6.95 התקבלה במשרדנו בקשה מתוקנת מאת מרשך, ארגון מארגני תיירות יוצאת, למתן פטור מהצורך באשור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר כובל, לגבי הסדר גביה שמבקשים לקבל על עצמם חברי הארגון.

בעקבות קבלת הבקשה, קיימנו שיחת טלפון, בה הבהרתי מהן הנקודות הבעיות מבחינתנו, וכן הפניתי אותך למזכירתו של הממונה על הגבלים עסקיים לשם קביעת פגישה לדיון בבקשה. מסיבות השמורות עמכם, לא ממשותם את ההזמנה.

תוך עיון בבקשה על נימוקיה, ובנימוקי הבקשה המקורית, החליט הממונה כי לא מתקיימים התנאים המצדיקים שחרור ההסדר מהצורך באישור בית הדין, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ה - 1988.

הנני להפנות שוב את תשומת לבכם לסעיפים 4, 5, 7 ו-47 (א)(1) לחוק.

בברכה,
דורית גילת, עו"ד

JOSEPH, ADVOCATE

uda St., Tel-Aviv
ling 6 th Floor

63805

Fax. No. 03-294116 מס. פקס. Tel. 03-202817/8, 291340 סל

יוסף גוילי, עורך-דין
רח' בן יחודה 32, תל-אביב
בית אל-על קומה 6

Tel-Aviv, 25 במאי 1995 תל-אביב,



לכבוד
הממונה על הגבלים עסקיים
הרשות להגבלים עסקיים
לידי הגב' דורית גילת, עו"ד
המלך דוד 8
ירושלים 94 101

1875

א.ג.נ.,

ר ש ו ם

הנדון :- בקשה מתוקנת לפטור מאישור הסדר כובל

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מצורפת בזאת בקשה מתוקנת לקבלת פטור מאישור הסדר כובל.

התיקון בוצע בהתיחס להערותיכם שהועברו אלינו והתיחסו לבקשה הקודמת.

אבקש לאשר הפטור המבוקש.

בכבוד,
יוסף גוילי, עו"ד

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובר שפרטיו כדלקמן:-

1. הצד להסדר המבקש את הפטור-
שם אירגון מארגני תיירות יוצאת (להלן: "סיטונאי תיירות").
מען למסירת מסמכים אצל עו"ד יוסף גוילי, בן יהודה 32, תל-אביב 63 805.
2. הצדדים האחרים להסדר סיטונאי תיירות כמפורט ברשימה נספח א' לבקשה.
3. צורת ההסדר - בכתב, עפ"י הסדר המצ"ב ומסומן נספח ב'.
4. נעשה ההסדר בכתב - תיאור המסמכים הקובעים איתו ואלה הנוגעים לו נספח ב' המצ"ב.
5. הנכס או השירות נושא ההסדר שירותי תיירות הנמכרים לסוכני הנסיעות (להלן: "הקמעונאים").
6. מהות הכבילה ופרטים עליה
מתן הודעה לחתומים על ההסדר בדבר - חייבים אשר אינם עומדים בהתחייבותיותיהם לשלם עבור שירותי תיירות אשר סופקו להם והכל כמפורט בהסדר נספח ב'
7. תקופת ההסדר הכובל- לא נקבעה הגבלה בזמן.
8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין -
א. ההסדר בא למנוע אי תשלום, או פיגור בתשלומים, בגין שירותי תיירות הנמכרים לסוכני הנסיעות ולפתור את הבעיות החמורות ואת הנזקים הכלכליים החמורים הנגרמים לסיטונאים בשל "מוסר התשלומים" הנמוך בענף התיירות.
ב. ההסדר אינו מגביל כלל את התחרות בעסקים והבקשה מוגשת לשם הזהירות בלבד ואם אכן קיימת הגבלת תחרות כל שהיא הינה מזערית ביותר.

*** העתקי המסמכים המתוארים בסעיף 4 מצורפים בזה.

אני מאשר כי למיטב ידיעתי הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

גוילי יוסף, עו"ד
ב"כ הצדדים להסדר

ת א ר י ך

חוקהגבל

לכבוד

א.ג.כ.,

הנדון: - תשלומי קמעונאים לסיטונאים - הסדרי גבית

הואיל ובעת האחרונה נחרבו המקרים בהם סוכני נסיעות - קמעונאיים (להלן: "הקמעונאי") אינם משלמים ו/או מפגרים בתשלומים שהתחייבו לשלם לספקי סיטונאים התיירות (להלן: "הסיטונאי").

והואיל ו"מוטר התשלומים" הנמוך בענף גורם נזקים חמורים ביותר לכלל סיטונאי התיירות.

והואיל וסיטונאי התיירות החתומים על מסמך זה הסכימו ביניהם לרכז ולהגביר את גביית התשלומים אשר סוכני הנסיעות - הקמעונאים התחייבו ומתחייבים לשלם להם בגין שרותי תיירות הנרכשים על ידם.

לפיכך אנו הח"מ אשר הננו סיטונאי תיירות ומעוניינים להצטרף להסדרי הגבית המוצעים במסמך זה מסכימים ומתחייבים לפעול לפי הכללים המפורטים להלן :-

1. ימונה עורך דין _____ (להלן: "עוה"ד") לטפל מטעם הסיטונאים החתומים על מסמך זה בנושא הסדרי הגבית המפורטים במסמך זה.

2. הסיטונאי יגיש בתחילת כל חודש חשבון מרוכז לקמעונאי אשר רכש אצלו שרותי תיירות ויקבל מהקמעונאי את כל סכום החוב הנקוב בחשבון בשקלים על פי שער מזומן גבוה או בהעברת מט"ח וזאת לא יאוחר מהיום העשירי לחודש בו נשלח החשבון. מוסכם כי לא יעשו תשלומים במט"ח להעברה מיידית.

3. ערער הקמעונאי על הסכום לתשלום או חלקו יבדוק הסיטונאי את טענות הקמעונאי ויגיב מיידית ובכתב לטענות הקמעונאי. במקרה ועד היום העשירי לחודש הגשת החשבון נותרו עדיין סכומים השנויים במחלוקת בין הסיטונאי לקמעונאי וזאת מכל סיבה שהיא לרבות NO SHOW, קיזוז לילות שלא אושרו, דמי ביטול או כל סיבה אחרת יהיה חייב הקמעונאי לנהוג באחת משתי הדרכים כדלקמן :-

א. לשלם לסיטונאי את הסכומים השנויים במחלוקת ולהמשיך בהתדיינות ובברור לאחר התשלום.

ב. להפקיד בידיו הנאמנות של עוה"ד את הסכומים השנויים במחלוקת ו/או ערבות בנקאית צמודה על הסכומים השנויים במחלוקת ולהמשיך בהתדיינות על הסכומים לאחר ההפקדה הנ"ל.

4. קמעונאי אשר לא ישלם לסיטונאי את מלא התחייבויותיו או לחלופין לא יפקיד את הסכומים השנויים במחלוקת אצל עוה"ד כאמור בסעיף 3 ב' לעיל וזאת עד היום העשרים לכל חודש ונתקיים בו אחד משני התנאים הבאים, ידווח עליו הסיטונאי לעוה"ד - כחייב.

ואלו התנאים :-

א. הקמעונאי חייב לסיטונאי סכום השווה לסך של עד \$1,000 ארה"ב במשך תקופה של 2 חודשים ומעלה.

ב. הקמעונאי חייב לסיטונאי סכום העולה על \$1,000 ארה"ב בהתחשבות השוטפת.

5. עוה"ד ירכז במשרדו הודעות ודיווחים מכלל הסיטונאים ויבדוק אם נתקיימו בקמעונאי אחד מהתנאים דלקמן :-

א. הקמעונאי חייב סך השווה ל \$1,000 ארה"ב או יותר לשני ספקים לפחות.

ב. הקמעונאי חייב סך השווה ל \$1,000 או יותר לסיטונאי אחד במשך תקופה של שני חודשים לפחות.

השתכנע עוה"ד כי אכן הקמעונאי נכנס למסגרת אחד משני התנאים הנ"ל יוגדר קמעונאי "כחייב" ועוה"ד ישלח לו מכתב ובו דרישת תשלום מנומקת תוך ציון העובדה כי במקרה ולא ישולם סכום החוב ע"י החייב או במקרה של מחלוקת, לא יופקד הסכום כאמור בסעיף 3 ב' ידווח ע"י עוה"ד לכל הסיטונאים החתומים על מסמך זה כחייב אשר אינו עומד בתשלומיו לסיטונאי (להלן: "הודעה על חייב").

6. נודע לסיטונאי על היותו של קמעונאי "חייב" כהגדרתו בסעיף 5 לעיל, יודיע מיידית ולא יאוחר מ-7 ימים מיום שקיבל את ההודעה לעוה"ד באם אותו קמעונאי חייב גם לו כספים ומהו סכום החוב.

לא פעל הסיטונאי כאמור לעיל יפסיד את זכותו לגבות את חובו מאת הקמעונאי על פי הסדר זה.

עוה"ד ירכז את ההודעות ויעביר הודעה אשר תפרט את גובה כלל חובו של החייב לסיטונאים.

7. שילם הקמעונאי החייב או הפקיד את סכום חובו לאחר שנתנה לסיטונאים "ההודעה על חייב" יודיע על כך הסיטונאי שקיבל את התשלום לעוה"ד ועוה"ד מצידו יודיע על כך מיד לכלל הסיטונאים.

8. במקרה והסיטונאי והקמעונאי לא הגיעו להסכמה בדבר גובה חובו או עצם קיומו של חוב של הקמעונאי לסיטונאי לאחר שנהגו כאמור בסעיף 3 דלעיל יפנו הסיטונאי והספק לבורר שיוסכם בניהם ובמקרה ולא יוסכם לבורר שימונה ע"י מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות אשר יכריע במחלוקת בניהם והחלטתו תהיה סופית ובלתי ניתנת לערעור.

עוה"ד יכין שטר בוררין עליו יחתמו המבקשים לבצע את הליך הבוררות הנ"ל.

אנו הח"מ מסכימים בזאת להצטרף להסדר זה: -

חתימה

תפקיד

שם החותם

שם הסיטונאי

תאריך

נא לת 23.1.95

797 ר 16



רשות ההגבלים העסקיים

23.1.95

לכבוד
יוסף גוילי, עו"ד
רח' בן-יהודה 32, בית-אל-על
תל-אביב 63805

הנדון: מארגני תיירות יוצאת-פטור מהסדר כובל מכתבך בצרוף בקשה מיום 10.1.95

1. הננו לאשר קבלת מכתבך שבסימוכין, על הבקשה המצורפת אליו לפטור מהצורך באישור בית-הדין להסדר כובל, לגבי הסדר הגביה שקבלו על עצמם, או שעומדים לקבל על עצמם חברי ארגון מארגני תיירות יוצאת (להלן: "הסיטונאים").
2. לאחר שעיינו בנוסח ההסדר נשוא הבקשה, אין לנו ספק, בנגוד לדעתך, כי יש בו משום קו פעולה העלול להפחית את התחרות בעסקים בין הסיטונאים לבין עצמם, ומכאן שהינו הסדר כובל, כאמור בסעיפים 5 ו-2 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, וככזה טעון אישור בית-הדין. להלן נבהיר את עמדתנו:
3. על-פי נוסח ההסדר, ברי כי החתומים עליו מתכוונים לקבל על עצמם את הכללים הקבועים בו בבחינת הסכם המחייב אותם ביחסיהם ההדדיים.
4. הכללים עוסקים ברובם ביחסי הסיטונאי עם לקוחותיו שהם, כפי שהבנו, סוכני נסיעות או "קמעונאים", כלשונכם. סעיף 3 לכללים מורה כי בהתעורר סכסוך כספי בין סיטונאי ללקוח, ידרוש הסיטונאי מן הלקוח, עוד לפני ההכרעה במחלוקת, לשלם או להפקיד בידי נציג הארגון את הסכום שבמחלוקת. סעיף 9 לכללים מורה לסיטונאי להכתיב ללקוח נוהל בורות בהתעורר מחלוקת.
5. לשם אכיפת הכללים הנ"ל, מורה סעיף 6, כי סיטונאי לא יספק שרותי תיירות ללקוח שהוגדר ע"י הארגון כ"לקוח חייב". לקוח שלא יסכים לתנאים המוכתבים ע"י הארגון, יחשוף עצמו לסיכון של עצירת אספקה של שרותי תיירות.
6. בקבלת הכללים הנ"ל בודאי מגביל עצמו כל סיטונאי בבחירת לקוחותיו. כמו כן, יש בכללים כדי להפחית את התחרות בין הסיטונאים, שינקטו קו אחיד ביחסיהם עם לקוחות חייבים, במקום לפעול איש איש לפי מיטב שיקולו העסקיים העצמאיים. עמדתנו זו עולה בקנה אחד עם החלטות קודמות של הממונה, לגבי הסדרים דומים, שמרתם יצירת חזית אחידה ע"י מתחרים למיצוי יכולת גביית חובות. דוגמא קרובה תמצא בהחלטת הממונה לפי סעיף 43 לחוק מיום 15.3.93, בענין כללי האתיקה של האיגוד הישראלי לפרסום.
7. פגיעתם של הכללים הנ"ל בתחרות, כמתואר לעיל, הינה משמעותית, וההסדר אינו ראוי איפוא לפטור לפי סעיף 14 לחוק, מכל וכל.
8. עמדתנו כפי שהוסברה לעיל נחרצת לאור תוכנם של הכללים, ואולם היא אף קבלה חיזוק נוסף תוך עיון בממצאי חקירה שנוהלה לגבי ענף מארגני תיירות יוצאת לפני מספר שנים, מהם עולה כי לארגון הסטוריה של נסיונות לקבוע קו פעולה גם בנושא עמלות לסוכני נסיעות.

9. בדברינו לעיל, לא התייחסנו לפן נוסף של ההסדר, העוסק בנוהלי העברת מידע בין הסיטונאים בדבר לקוחות סרבנים, וסימונם כלקוחות חייבים.

גם הכללים שנקבעו לענין זה אינם ניטרלים מבחינת השפעתם על התחרות. יש בהם משום המלצה וציפיה מהסיטונאים כי לא יתקשרו עם לקוחות שהוגדרו כלקוחות חייבים, ומבחינה זו הינם, אפילו בפני עצמם, בגדר קו פעולה הנופל במסגרת סעיף 5 לחוק. משכך, אפילו היה ההסדר מכיל כללים אלה בלבד, היה הוא טעון אישור בית-הדין, או פטור מאת הממונה.

10. עם זאת, לא נעלמת מעינינו החשיבות הרבה שייחס כל בעל עסק לאפשרות קבלת מידע בדבר מצבם הכספי ומוסר התשלומים של לקוחותיו. זהו כלי עזר חשוב שישרת את בעל העסק בהפעילו את שיקוליו העסקיים בבחירת לקוחותיו.

11. לפיכך, מוצע למרשיך, האירגון וחבריו, לפעול בדרך הבאה:

לשנות את ההסדר המוצע, תוך מציאת דרך אשר תספק לסיטונאים מקור מידע הדרוש להם לשם ניהול עסקיהם מחד, אך מאידך תנטרל כלחשש לפגיעה בתחרות;

להביא את ההסדר בפני בית-הדין להגבלים עסקיים לשם אישורו, כמצוות סעיף 7 לחוק.

היה ותוגש בקשה, אנו נדרש ליתן המלצתנו, ונשמח לעמוד לרשותכם עוד קודם לכן לשם גיבוש עקרונות ההסדר המוצע.

12. מצאנו לנכון לצרף לתשובתנו זו העתק מהחלטה נוספת שניתנה ע"י הממונה ביחס לאיגוד הישראלי לפרסום, והפעם החלטה בדבר מתן פטור מהצורך באישור בית-הדין. בהחלטה תמצא סקירה מפורטת של התשתית המשפטית המשמשת בסיס לעמדה שהבענו לעיל, וכן תוכל אולי לסייע לכם בהכוונה למציאת פתרון נאות, שיעמוד בדרישות החוק.

בכבוד רב,

דורית גילת, עו"ד

לוט: החלטה

גויל.דוק

7977
(7177)
7977
(7177)

(2867)

מדינת ישראל
משרד התעשייה והמסחר
הממונה על ההגבלים העסקיים

האיגוד הישראלי לפרסום

החלטה בענין פטור מהסדר כובל

I. הקדמה

לאחרונה הוגשה לידי בקשה למתן פטור מהסדר כובל על ידי האיגוד הישראלי לפרסום (להלן "האיגוד") וחבריו. מהות ההסדר מונחת בהטלת חובת דיווח על חברי האיגוד באשר ללקוחות שנותרו חייבים להם כספים. האיגוד מצידו יידע את כלל חבריו בענין שמות הלקוחות ההם "לאחר נקיטה באמצעי הבדיקה הנדרשים" (להלן "ההסדר"). ההסדר יעוגן ב"קובץ כללי האתיקה" של האיגוד (להלן "הכללים").

לאחר שהתעמקתי בסוגייה מפניה העובדתיות והמשפטיות, הגעתי לכלל מסקנה שההסדר ראוי ומתאים למתן פטור מאחר שאין בו לפגוע משמעותית בתחרות. עם זאת נוכח ההסטוריה העסקית של ההסדר, כפי שתפורט בגוף החלטתי ראיתי לנכון להתנותו בתנאים כדי להסיר כל שמץ של חשש להפעלה כלתי נאותה.

ואלה התנאים:

- א. העברת המידע בין הצדדים לא תשמש כאמצעי לחץ לגביית תשלומים מעסקים שנותרו חייבים.
- ב. האיגוד לא יאסור על חבריו להתקשר עם עסק שברשימת העסקים שנותרו חייבים, בין במפורש ובין מכללא.
- ג. לא יסרב צד להסדר להתקשר עם עסק שנכלל ברשימת העסקים שנותרו חייבים בשל עצם המצאו ברשימה, וכלכד שיובטח התשלום עבור השרות.

II. הרקע העובדתי

הבקשה בה עסקינן שרשה בסידרה של פגישות ושיחות שקיימתי עם נציגי האיגוד בענין הכללים ודרכי הפעלתם. מכור החוצבים של אותם מגעים, עוצבה קביעה על פי סעיף 43 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988 (להלן "החוק") לפיה יש בחלק מן הכללים הסדר כובל וקו פעולה כמשמעותם בחוק. קביעה זו יצאה מתחת ידי ביום 15 למארס 1993 בתיק הוד/12 (להלן "החלטתי הקודמת"). בהחלטתי קבעתי, בין היתר, כי כללים שקדמו להסדר ואשר עסקו בנושא דומה מהווים הסדר כובל וקו פעולה הטעון אישור בית הדין להגבלים עסקיים. ראיתי פסול הן בהתוויות הכללים והן בהפעלתם.

במתכונתו הקודמת קבע כלל אתיקה בהאי לישראל:

"ביקש לקוח להחליף פרסומאי, יוודא הפרסומאי החדש לפני תחילת מסע הפרסום החדש כי הפרסומאי הקודם מובטח לגבי דמי השירות והשכר המגיעים לו".

לכלל זה נסמך "נוהל עצירת פרסום" שנועד לחול כל אימת שהתעורר סכסוך כספי בין הפרסומאי למפרסם ואשר הותיר ברירה בפני המפרסם להסכים להביא את הסכסוך בפני ועדת הבוררות של האיגוד או להחשף לסכנה שהאיגוד יפנה לחבריו ויורה להם כי יחדלו להתקשר עם החייב עד לסילוק חובו.

הכלל הזה לא נותר כאות מטה אלא הופעל הלכה למעשה במספר מקרים שנחקרו על-ידי חוקרי יחידת ההגבלים העסקיים ואשר פורטו בגוף החלטתי הקודמת. המשותף למקרים היה התערבות אקטיבית מצד האיגוד שנועדה ואף הועילה להחרים מפרסמים ולחסום דרכם לצנורות הפירסום.

בתוכן הכלל ובדרך הפעלתו ראיתי ואני עדיין רואה קו פעולה והסדר כובל שנועדו להגביל או להפחית את התחרות בעסקים ולכבול ידי הפרסומאי בבחירת לקוחותיו.

לאחר מתן החלטתי הקודמת, נועצו אתי נציגי האיגוד במגמה לעלות על נתיב שיועיל לנטרל את החששות התחרותיים תוך שמירה על מקור מידע החשוב לתיפקוד הענף, לטענתם. ההתייעצויות הניבו פרי בדמות ההסדר המוצע.

III. הסדר כובל וקו פעולה

על פניו מעלה ההסדר תהיה טרומית אם אין מדובר בפעילות עסקית כשרה של העברת מידע שאינה מענינו של החוק. תהיה זו באה על ביטויה בגוף הבקשה שהוגשה עדי וזה לשונו:

"בנוסחתו הנוכחית, מתעורר הספק האם ובאיזו מידה דרוש אישורו על ידי בית הדין להגבלים עסקיים".

אלא מאי? המונח "הסדר" זכה להגדרה רחבה הכוללת הסדרים מכללא שאינם מחייבים (וראה סעיף 1 לחוק). אין די בכך שהנוסח הכתוב נקי מסכנות תחרותיות. אלה מחובתי להתעמק ולצלול לעמקו כדי ללמוד מה אופיו האמיתי.

לאור ההסטוריה העסקית כפי שזו פורטה בחלק העובדתי של החלטתי זו ברור כי נשתרש נוהג בקרב חברי האיגוד לראות בהתקשרות עם חייבים שברשימה משום איסור. אם כן ניתן לראות בעצם העברת המידע על ידי האיגוד בקרב חבריו משום המלצה מכללא לפעול כבעבר. באותה מידה של הצדקה ניתן לראות בעצם ההסכמה של כל חבר איגוד להעביר מידע על לקוחות שסרחו משום צפייה שעמיתיו יפעלו בהתאם ומשום התחייבות שהוא עצמו יפעל על פי המידע שהם מעבירים.

בכך יכנס ההסדר לגדר סעיף 2(ב)(3) לחוק שכן הוא מגביל את הפרסומאי בענין חוג האנשים איתו הוא רשאי להתקשר. כמו-כן נראה את העברת המידע מצד האיגוד כקו פעולה ולפחות המלצה שיש בו כדי להפחית את התחרות בעסקים בין פרסומאים שיעמדו כתומה בצורה מול לקוחות המופיעים ברשימה במקום לפעול איש איש מתוך צלילות הבנתו העסקית.

במסקנתי זו אני נסמך הן על מגמת ההרחבה המסתמנת בהגדרת "הסדר", הן על הדין הרווח באנגליה והן על תקדים מבית היוצר של קודמי לתפקיד, מר זאב גלמור.

וליתר פירוט:

א. הגדרת הסדר

למגמת ההרחבה שבהגדרת "הסדר" ראה: ת.א. 396/87 קיסין ואח' נ. פטרולגז תכ' גז' הישראלית (1969) בע"מ (לא פורסם) אשר ניתן מפי כב' השופט זיילר בבית משפט המחוזי בירושלים, בעמ' 19 לפסק הדין וזה לשונו:

"... צריך להנתן למלה "הסדר" שבסעיף 2 בחוק הפירוש המרחיב ביותר. החוק נועד למנוע מצבים בהם יפעלו אנשים תוך הבנה משותפת, במטרה ליצור הסדר כובל כמשמעותו בחוק. ברור שהמחוקק לא רצה להגביל עצמו בשום דרך, בנסיונו ללכוד את כל האפשרויות, בהם יגיעו בני אדם אלו לכלל הבנה כזו. הוא טרח לכן והשתמש במלה הסדר, ולא הסכם או חוזה. הוא ציין שאין חשיבות לשאלה אם מדובר בהבנה מפורשת או מכללא... אין זה מעניינו של החוק אם תיאום זה הושג בדרכי קונספירציה או בדרכי הסדר או באמצעות צד ג' או על ידי קריצת עין, או על ידי צחוק של הבנה או ע"י מתאם שהוא זר להסדר, או ע"י דברים שנאמרו למאן דהוא שאינו שייך לענין כדי שהדברים יישמעו על ידי מישהו השייך לענין או בכל דרך אחרת..."

גם בארצות אחרות הרחיבו כתי משפט בהגדרת ההסדר הכובל כדי להקיף את מרחב הצורות העולות לאיים על התחרות. בתור שכאלה נמנו אף הסדרים במשתמע אשר נסמכו על מערכת של צפיות הדדיות. וראה למשל -

Re: Agreement of the Mileage Conference Group of the Tyre Manufacturers Conference (1966) 2 All E.R. 849

וראה גם:

Interstate Circuit v. U.S. 306 U.S. 208 (1939)

ולחשיבות הנודעת להסטוריה עסקית בלימוד על אפיו של הסדר ראה:

Federal Trade Commission v. Cement Institute 68 S. Ct. 793, 805

וראה גם:

In Re British Slag Ltd's Application v. Registrar of Restrictive Trading Agreements (1963) 2 All E.R 807.

ב. הדין האנגלי

בדין האנגלי הסדר כזה מעורר בעייתיות אף אם אין בו הסכמה מפורשת לאכוף פעולה מצד חברי האיגוד.

וראה בנדון:

Wilberforce, Restrictive Trade Practices and Monopolies par.578

בהתייחסו לרשימות מהסוג בו עסקינן אומר המחבר:

"Where there is no agreement to enforce the list, the question will arise whether the circulation of the list is accompanied by a recommendation... or whether a recommendation is to be implied from the fact of circulation".

(הדגשה לא במקור).

וראה שם

Appendix 3 par. 1314 p.620 ff.
Report of Monopolies and Restrictive Practices Commission on Supply of Sand and Gravel in Central Scotland ("sand and gravel report").

שם נזקק ה-Commission להסדר על פיו הועברה רשימה של חייבים שלא פרעו חובותיהם בקרב חברי הענף. בסוף הדיון ה-Commission אישר את ההסדר, אך מעולם לא קבע שאינו בגדר הסדר כובל.

ג. תקדים בארץ

בתיק פטור/3 בענין התאחדות התעשינים בישראל (להלן "פטור/3") החליט קודמי בתפקיד, מר זאב גלמור, להיענות לבקשת פטור בענין העברת מידע בין צדדים להסדר על עסקים שאינם מכבדים המחאות עסקיות מסיבות שאינן חלויות בעיסקה. בכך הוא ביטא דעתו שענין לנו עם הסדר כובל הראוי למתן פטור.

לפיכך נוכח כל השיקולים המצטברים שמניתי, אני סבור כי ענין לנו עם הסדר כובל וקו פעולה הטעון אישור בית הדין להגבלים עסקיים או פטור מטעמי.

IV. ההצדקה למתן פטור

סעיף 14 לחוק מסמך את הממונה על הגבלים עסקיים ליתן פטור מהסדר כובל בקבוצה מסוימת של מקרים בהם הוא צופה פגיעה לא משמעותית בתחרות כתוצאת מההסדר.

כדי ללמוד על מערכת השיקולים הראויים לבוא במנין ההחלטה, אני שואב השראה מהדין האנגלי המסמך את מזכיר המדינה לפטור את הרשות המופקדת על הגבלים עסקיים מנקיטה בהליכים משפטים אם הוא משוכנע:

"...that the restriction or information provisions contained in an agreement are not of such significance to call for investigation by the court"

(הדגשה לא במקור)

וראה: Whish, Competition Law 2nd ed. pp 177-178, שם מפרש המחבר שהסעיף ממקד מבטו על טיב הכבילות שבהסדר אם משמעותיות הן, שמא מעוטי חשיבות.

במקרה שלפנינו המידע המועבר הוא מסוג זה שכל בעל עסקים נוהג תדיר לשוותו מול עיניו בהחליטו אם להתקשר עם זולתו. כלומר מידע שבזה משמש כלי עזר לבעל העסקים כדי לגבש החלטה עסקית עצמאית עם מי להתקשר.

וראה:

London Association for Protection of Trade v. Greenlands Limited (1916) 2 A.C. 15,42

שם נדונה תביעת לשון הרע נגד גוף שהעביר מידע על פרעון החובות של עסקים שונים. קבע בית המשפט -

"... having regard to the way in which business is carried on in this country, occasions must arise in which it is not only legitimate but necessary for one trader to inquire into the financial circumstances and credit of another. A person asked for information under such circumstances may be said to be under a social duty to communicate it".

וראה גם: Whish ibid pp. 423-424 בדברו כללית על העברת מידע אומר המחבר:

"They may be highly beneficial. Competitors cannot compete in a statistical vacuum... The more information they have... the easier it is for them to make rational and effective decisions on their production and marketing strategies"

וראה גם Wilberforce, ibid par. 577 P 236, שם מתייחס המחבר להעברת מידע מהסוג הספציפי בו עסקין וזה לשונו:

"The advantage claimed for such organizations are that they minimise losses due to bad debts, provide information as to over buying by customers or as to discrimination in the accounts settled and provide help to small businesses in settling small accounts".

כלומר ניתן אף לומר שמידע שכזה מאפשר לבעלי עסקים קטנים להתחרות באורח יותר יעיל ומלא. וראה שם וכן פסקה 608 שם. הווה אומר, ההסדר יכול שטמונה בו ברכה לתחרות.

ההצדקה למתן הפטור ניוונה אף מהמערכת העובדתית שפרשו בפני נציגי האיגוד, אשר הצביעו על מצוקה בענף הפירסום בעטיית אי פרעון חובות משמעותיים, דבר המהווה סכנה קיומית, במיוחד במה שנוגע למשרדי פרסום "קטנים". בראותי משום הצדקה למתן פטור בנושא זה, אני צועד בעקבות תקדימים הן בארץ והן באנגליה. וראה לעיל הפטור שניתן על ידי קודמי בתפקיד, מר זאב גלמור, במסגרת פטור/3 וכן-Sand and Gravel Report שניתן באנגליה.

.V. התנאים לפטור

כאמור בעצם העברת המידע טמונה ברכה לתחרות, אך במה דברים אמורים? כשמדובר בהעברת מידע שמותירה את החחלטה הסופית אם להתקשר בידי כל בעל עסקים יחיד בלי לחץ וכפייה, וכשאינ מתנוסס מעל לראשם של מפרסמים חשש של חרם פירסומאים.

כפי שהדגשתי בהחלטתי הקודמת הפרסומת משמשת תפקיד מפתח בשיטת השוק החפשי, שכן בלעדיה נחסם הקשר בין הצרכן למפרסם.

וראה בנדון: Whish, ibid p.342
Sullivan, Antitrust p.307

אי לכך, יש לשקוד על טיהור אפיקי הפרסומת ממוקש ומכשול.

כדי למלא אתר ייעוד זה אני רואה חשיבות בתנאים שהצבתי שתכליתם להנות מן הברכה התחרותית שבהעברת המידע, תוך שמירה על חופש הזרימה של הפרסומת המסחרית לכל אפיקיו.

ולבסוף, לא למותר לציין שתנאים דומים הוצבו הן בענין פטור/3 והן בענין Sand and Gravel Report האנגלי שם הודגש שההסדר היה בלתי מחייב.


VI. סוף דבר

נוכח הניתוח העובדתי והמשפטי של הסוגיה שהובאה בפני, הגעתי לכלל החלטה ליתן פטור מהסדר כובל בתנאים המפורטים בחלק הראשון להחלטתי זו.

הפטור יעמוד בתוקפו לתקופה של שנתיים במהלכן תבחן השפעתו.

כמצוות סעיף 15 לחוק החלטתי זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים על ידי ארגון צרכניים, איגוד עסקי או כל הרואה עצמו נפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

ניתן היום, ה-30 למאי 1993.


ד"ר יורם טורבוביץ
הממונה על הגבלים עסקיים

ת א ר י ד

GVILI JOSEPH, ADVOCATE

32, Ben Yehuda St., Tel-Aviv

EL-AL Building 6 th Floor

63805

Fax. No. 03-294116 מס. פקס. Tel. 03-202817/8, 291340 טל.

יוסף גוילי, עורך-דין

רח' בן יהודה 32, תל-אביב

בית אל-על קומה 6

תל-אביב, 12 בינואר 1995, Tel-Aviv,



לכבוד
הממונה על הגבלים עסקיים
הרשות להגבלים עסקיים
המלך דוד 8
ירושלים 94 101

א.ג.נ.,

ר ש ו ם

הנדון :- בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בתאריך 10/01/94 נשלח אליכם בטעות עותק אחד בלבד של בקשת פטור.

מצ"ב שני עותקים נוספים כנידרש, נא לצרף לעותק שנשלח ב- 10/01/95 ולדון בבקשה בהקדם.

בכבוד - רב,
יוסף גוילי, עו"ד

תל-אביב, 10 בינואר 1995 Tel-Aviv,



לכבוד
הממונה על הגבלים עסקיים
הרשות להגבלים עסקיים
המלך דוד 8
ירושלים 94 101

א.ג.נ.,

ר ש ו ם

60/95

הנדון :- בקשת פטור מאישור הסדר כובל

מצורפת בזאת בקשה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל.

הבקשה הוגשה על דרך הזהירות בלבד מאחר ולפי דעתנו אין בהסדר המוצע משום הסדר כובל ואין הוא מונע או מגבול תחרות באופן כל שהוא.

ההסדר במהותו נועד לסייע למארגני תיירות יוצאת המוכרים שרותי תיירות בחו"ל לסוכני נסיעות, לקבל את התשלומים בגין שרותי התיירות שמכרו להם.

מוסר התשלומים בענף זה החמור ביותר לאחרונה ויוצר מצב בו סיטונאי תיירות אשר לא מצליחים לקבל את התשלומים המגיעים להם לא יוכלו לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי ספקים בחו"ל דבר שיפגע גם בשמה של מדינת ישראל בעיני גורמי תיירות בחו"ל.

אשר על כן אבקש לאשר הפטור בהקדם האפשרי.

בכבוד,
יוסף גוילי, ע"ד

סטונאיקמ

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988


בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כדלקמן:-

1. הצד להסדר המבקש את הפטור -
שם אירגון מארגני תיירות יוצאת (להלן: "סיטונאי תיירות") .
מען למסירת מסמכים אצל עו"ד יוסף גוילי, בן יהודה 32, תל-אביב 63 805.
2. הצדדים האחרים להסדר סיטונאי תיירות כמפורט ברשימה נספח א' לבקשה.
3. צורת ההסדר - בכתב, עפ"י הסדר המצ"ב ומסומן נספח ב'.
4. נעשה ההסדר בכתב - תיאור המסמכים הקובעים איתו ואלה הנוגעים לו נספח ב' המצ"ב.
5. הנכס או השירות נושא ההסדר שירותי תיירות הנמכרים לסוכני הנסיעות (להלן: "הקמעונאים").
6. מהות הכבילה ופרטים עליה
המנעות מלהעניק ו/או למכור שירותי תיירות לקמעונאים - חייבים אשר אינם עומדים בהתחייבותיהם לשלם עבור שירותי תיירות אשר סופקו להם והכל כמפורט בהסדר נספח ב'.
7. תקופת ההסדר הכובל - לא נקבעה הגבלה בזמן.
8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין -
א. ההסדר בא למנוע אי תשלום, או פיגור בתשלומים, בגין שירותי תיירות הנמכרים לסוכני הנסיעות ולפתור את הבעיות החמורות ואת הנזקים הכלכליים החמורים הנגרמים לסיטונאים בשל "מוסר התשלומים" הכמוץ בענף התיירות.
ב. ההסדר אינו מגביל כלל את התחרות בעסקים והבקשה מוגשת לשם הזהירות בלבד ואם אכן קיימת הגבלת תחרות כל שהיא הינה מזערית ביותר.

*** העתקי המסמכים המתוארים בסעיף 4 מצורפים בזה.

אני מאשר כי למיטב ידיעתי הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.


גוילי יוסף, עו"ד
ב"כ הצדדים להסדר

10.1.95
ת א ר י ד

חוקהגבל
2

לכבוד

א.ג.נ.,

הנדון: - תשלומי קמעונאים לסיטונאים - הסדרי גביה

הואיל ובעת האחרונה נתרבו המקרים בהם סוכני נסיעות - קמעונאיים (להלן: "הקמעונאי") אינם משלמים ו/או מפגרים בתשלומים שהתחייבו לשלם לספקי סיטונאים התיירות (להלן: "הסיטונאי").

והואיל ו"מוסר התשלומים" הנמוך בענף גורם נזקים חמורים ביותר לכלל סיטונאי התיירות.

והואיל וסיטונאי התיירות החתומים על מסמך זה הסכימו ביניהם לרכז ולהגביר את גביית התשלומים אשר סוכני הנסיעות - הקמעונאים התחייבו ומתחייבים לשלם להם בגין שרותי תיירות הנרכשים על ידם.

לפיכך אנו הח"מ אשר הננו סיטונאי תיירות ומעוניינים להצטרף להסדרי הגביה המוצעים במסמך זה מסכימים ומתחייבים לפעול לפי הכללים המפורטים להלן: -

1. ימונה עורך דין _____ (להלן: "עוה"ד") לטפל מטעם הסיטונאים החתומים על מסמך זה בנושא הסדרי הגביה המפורטים במסמך זה.
2. הסיטונאי יגיש בתחילת כל חודש חשבון מרוכז לקמעונאי אשר רכש אצלו שרותי תיירות ויקבל מהקמעונאי את כל סכום החוב הנקוב בחשבון בשקלים על פי שער מזומן גבוה או בהעברת מט"ח וזאת לא יאוחר מהיום העשירי לחודש בו נשלח החשבון. מוסכם כי לא יעשו תשלומים במט"ח להעברה מיידית.
3. ערער הקמעונאי על הסכום לחשלוט או חלקו יבדוק הסיטונאי את טענות הקמעונאי ויגיב מיידית ובכתב לטענות הקמעונאי. במקרה ועד היום העשירי לחודש הגשת החשבון נותרו עדיין סכומים השנויים במחלוקת בין הסיטונאי לקמעונאי וזאת מכל סיבה שהיא לרבות NO SHOW, קיזוז לילות שלא אושרו, דמי ביטול או כל סיבה אחרת יהיה חייב הקמעונאי לנהוג באחת משתי הדרכים כדלקמן: -

א. לשלם לסיטונאי את הסכומים השנויים במחלוקת ולהמשיך בהתדיינות ובברור לאחר התשלום.

ב. להפקיד בידי הנאמנות של עוה"ד את הסכומים השנויים במחלוקת ו/או ערבות בנקאית צמודה על הסכומים השנויים במחלוקת ולהמשיך בהתדיינות על הסכומים לאחר ההפקדה הנ"ל.

4. קמעונאי אשר לא ישלם לסיטונאי את מלא התחייבותו או לחלופין לא יפקיד את הסכומים השנויים במחלוקת אצל עוה"ד כאמור בסעיף 3 ב' לעיל וזאת עד היום העשרים לכל חודש ונתקיים בו אחד משני התנאים הבאים, ידווח עליו הסיטונאי לעוה"ד - כחייב.

ואלו התנאים :-

א. הקמעונאי חייב לסיטונאי סכום השווה לסך של עד \$1,000 ארה"ב במשך תקופה של 2 חודשים ומעלה.

ב. הקמעונאי חייב לסיטונאי סכום העולה על \$1,000 ארה"ב בהתחשבנות השוטפת.

5. עוה"ד ירכז במשרדו הודעות ודיווחים מכלל הסיטונאים ויבדוק אם נתקיימו בקמעונאי אחד מהתנאים דלקמן :-

א. הקמעונאי חייב סך השווה ל \$1,000 ארה"ב או יותר לשני ספקים לפחות.

ב. הקמעונאי חייב סך השווה ל \$1,000 או יותר לסיטונאי אחד במשך תקופה של שני חודשים לפחות.

השתכנע עוה"ד כי אכן הקמעונאי נכנס למסגרת אחד משני התנאים הנ"ל יוגדר קמעונאי "כחייב" ועוה"ד ישלח לו מכתב ובו דרישת תשלום מנומקת תוך ציון העובדה כי במקרה ולא ישולם סכום החוב ע"י החייב או במקרה של מחלוקת, לא יופקד הסכום כאמור בסעיף 3 ב' יפסיקו הסיטונאים החתומים על מסמך זה מתן שרותי תיירות לקמעונאי החייב וזאת החל מהיום הראשון לחודש העוקב את חודש משלוח מכתב עוה"ד (להלן: "מועד הפסקת מתן השרותים"). הפסקת מתן שרותי תיירות משמעה אי קבלת הזמנות חדשות ו/או אי הנפקת שוברים בגין שרותים ממועד הפסקת מתן השרותים.

6. לא פעל הקמעונאי החייב כאמור במכתב עוה"ד ולא שילם או הפקיד את סכום חובו יפסיקו הסיטונאים החתומים על מסמך זה מתן שרותי תיירות לקמעונאי החייב וזאת החל ממועד הפסקת מתן השרותים ובהתאם להודעה שיקבלו מעוה"ד.

במקרה והקמעונאי החייב הזמין שרותי תיירות ואלו אושרו ע"י הסיטונאי לפני קבלת ההודעה על הפסקת מתן השרותים יספק הסיטונאי את השרותים שאושרו כאמור תמורת תשלום במזומן ולא יעניק אשראי כל שהוא בגינם.

7. נודע לסיטונאי על היותו של קמעונאי "חייב" כהגדרתו בסעיף 5 לעיל, יודיע מיידית ולא יאוחר מ-7 ימים מיום שקיבל את ההודעה לעוה"ד באם אותו קמעונאי חייב גם לו כספים ומהו סכום החוב.

לא פעל הסיטונאי כאמור לעיל יפסיד את זכותו לגבות את חובו מאת הקמעונאי על פי הסדר זה.

8. שילם הקמעונאי החייב או הפקיד את סכום חובו לאחר מועד הפסקת השרותים יודיע על כך הסיטונאי שקיבל את התשלום לעוה"ד ועוה"ד מצידו יודיע על כך מייד לכלל הסיטונאים והם מצידם יחדשו את מתן שרותי תיירות לקמעונאי.

9. במקרה והסיטונאי והקמעונאי לא הגיעו להסכמה בדבר גובה חובו או עצם קיומו של חוב של הקמעונאי לסיטונאי לאחר שנהגו כאמור בסעיף 3 דלעיל יפנו הסיטונאי והספק לבורר שיוסכם בניהם ובמקרה ולא יוסכם לבורר שימונה ע"י מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות אשר יכריע במחלוקת בניהם והחלטתו תהיה סופית ובלתי ניתנת לערעור. עוה"ד יכין שטר בוררין עליו יחתמו המבקשים לבצע את הליך הבוררות הנ"ל.

אנו הח"מ מסכימים בזאת להצטרף להסדר זה ולראיה באנו על החתום :-

<u>תאריך</u>	<u>שם הסיטונאי</u>	<u>שם החותם</u>	<u>תפקיד</u>	<u>חתימה</u>
--------------	--------------------	-----------------	--------------	--------------

נע"נע"נ
8

כ ט פ ח א'

1. סנצ'ורי אלפייס בע"מ.
2. דיזנהויז קמפינג טורס (טיולים) בע"מ.
3. תור חבל.
4. יוסי טורס נתיבי חופשה בע"מ.
5. עולמות בע"מ.
6. קשרי תעופה בע"מ.
7. אופיר טורס.
8. ישראלקלב סקאי - סיטונאות.
9. בוא ניסע בע"מ.
10. נתור בע"מ.
11. ג'י.אס.טי.אס.
12. רימון טיולים בע"מ.
13. פי.טי.סי. פאן טרידינג קומפני בע"מ.
14. אלמל - הגשר לעולם - קנדה, פרבר, קיזר בע"מ.